

2021/2055(INI)

5.11.2021

MIŠLJENJE

Odbora za razvoj

upućeno Odboru za vanjske poslove

o progonu manjina na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti
(2021/2055(INI))

Izjavitelj za mišljenje: György Hölvényi

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za razvoj poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da se crkve mogu smatrati institucijama i vjerskim organizacijama koje uključuju sve vrste religijskih organizacija, zajednica i udruga; budući da EU održava otvoren, transparentan i redovit dijalog sa svim crkvama i organizacijama, u skladu s člankom 17. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- B. budući da su žene vjernice i pripadnici vjerskih manjina posebno izloženi riziku od povećane diskriminacije i nasilja koji su povezani s višedimenzionalnim čimbenicima kao što su rod, kasta, etničko podrijetlo, neravnoteža moći i patrijarhat;
- C. budući da manjine na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti u zemljama u razvoju često nisu adekvatno zastupljene na nacionalnoj razini i da zakonodavstvo često isključuje potrebe i interese tih manjina, pri čemu lokalne vlasti primjenjuju niz izvanzakonskih mjera kojima se manjine na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti progone, stigmatiziraju ili im se oduzima legitimnost;
- D. budući da se platforme društvenih medija sve više iskorištavaju kao prostor za poticanje na mržnju i nasilje; budući da su manjine na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti i dalje izložene govoru mržnje na internetu i izvan njega koji potječe od pojedinaca iz cijelog političkog spektra;
 - 1. priznaje da crkve¹, vjerske organizacije i druge vjerske i religijske institucije te vjerske udruge imaju važnu ulogu u društvenoj strukturi zemalja u razvoju;
 - 2. podsjeća da je sloboda vjeroispovijesti i uvjerenja temeljno ljudsko pravo, sadržano u Povelji Europske unije o temeljnim pravima i Općoj deklaraciji UN-a o ljudskim pravima; prepoznaje važnost slobode vjeroispovijesti i uvjerenja za uključivo društvo i za potpuno ostvarenje UN-ovih ciljeva održivog razvoja do 2030.;
 - 3. ističe da su određene organizacije civilnog društva, kao što su vjerske organizacije, vjerske udruge, humanitarne organizacije i nevladine organizacije, važni partneri u pružanju humanitarne i razvojne pomoći zajednicama do kojih je teško doprijeti jer su na prvoj liniji, blisko surađuju s ljudima na terenu i najbolje poznaju njihove potrebe te su stoga u dobrom položaju da pruže pomoć i znatno doprinesu održivom razvoju i postizanju ciljeva održivog razvoja, posebno trećeg (dobro zdravlje i dobrobit) i četvrtog (kvalitetno obrazovanje) cilja održivog razvoja;
 - 4. nadalje napominje da crkvene, vjerske i religijske institucije, određene organizacije civilnog društva i vjerske organizacije ostvaruju rezultate u socijalnim sektorima u kojima postoje nedostaci u pogledu državnih usluga; u tom pogledu podsjeća na potrebu

¹ Stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona dijalog između europskih institucija i crkava, vjerskih udruženja ili zajednica te svjetonazorskih i nekonfesionalnih organizacija ima pravnu osnovu u članku 17. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

da se za vjerske organizacije, vjerske udruge i organizacije civilnog društva koje imaju relevantne aktivnosti osiguraju odgovarajuća službena razvojna pomoć i nacionalni proračuni kako bi im se pružila potpora u obavljanju tih usluga, u skladu s kriterijima službene razvojne pomoći;

5. podsjeća da borba protiv diskriminacije nad svim manjinama bez obzira na njihove tradicije, uvjerenja ili vjeru te promicanje i zaštita njihovih prava uvelike doprinose društvenoj i političkoj stabilnosti, smanjenju siromaštva, demokratskom upravljanju i sprečavanju sukoba;
6. naglašava da bi se sloboda vjeroispovijesti ili uvjerenja trebala smatrati temeljnim pravom i da bi je trebalo priznati kao ključnu sastavnicu mirnih i otpornih društava; odbacuje trend prema kojem se sloboda vjeroispovijesti ili uvjerenja smatra štetnom za prava žena, prava pripadnika skupine LGBTIQ ili slobodu izražavanja;
7. napominje da crkve i druge vjerske i religijske institucije, vjerske organizacije i vjerske udruge mogu imati važnu ulogu u posredovanju za stvaranje mira i doprinosu socijalnoj koheziji i stabilnosti;
8. potiče EU da prepozna da vjerski vođe, vjerske organizacije i lokalne nevladine organizacije nisu samo vrijedni partneri u provedbi humanitarnih, razvojnih i mirovnih projekata, već mogu imati i ulogu u osmišljavanju, praćenju i ocjenjivanju takvih inicijativa zahvaljujući svojoj stručnosti koja se temelji na njihovoj dubokoj uključenosti u određene lokalne zajednice, njihovu znanju o osjetljivostima i potrebama na lokalnoj razini, njihovu izravnom kontaktu s ljudima pogođenima siromaštvom i isključenosti te njihovu dugogodišnjem iskustvu u pružanju humanitarne pomoći;
9. priznaje da su neke vjerske organizacije i nevladine organizacije među prvim organizacijama na terenu, da imaju mnogo godina iskustva i pružaju osnovne socijalne usluge te da ostaju na terenu kada mnogi drugi akteri odlaze;
10. naglašava da su religijske i vjerske organizacije, kao i organizacije civilnog društva koje djeluju u području sprečavanja sukoba, često prisutne u svakoj fazi ciklusa transformacije sukoba jer rade na obrazovanju u cilju ostvarenja mira i sprečavanja sukoba, na posredovanju i rješavanju sukoba, međuvjerskom dijalogu, izgradnji mreža lokalnih vođa za mir te na društvenoj obnovi i suočavanju s traumom nakon rješavanja sukoba te su prisutne na akademijama i sudovima na kojima se ljudskim pravima, uključujući vjersku slobodu, daje teoretska dubina i međukulturni temelji;
11. poziva Komisiju i delegacije EU-a da surađuju s lokalnim crkvama, vjerskim i religijskim institucijama te vjerskim organizacijama u planiranju humanitarnih projekata i razvojnih aktivnosti te poziva Komisiju da u provedbu projekata EU-a uključi sve relevantne dionike, uključujući crkve, vjerske i religijske institucije i vjerske organizacije; poziva Komisiju da donese posebne smjernice za partnerstvo i suradnju s crkvama, vjerskim i religijskim institucijama te vjerskim organizacijama kada je riječ o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći;
12. smatra da je sloboda vjeroispovijesti ili uvjerenja moguća samo uz jamčenje osobne i ljudske slobode, uključujući pravo na spolno i reproduktivno zdravlje i pravo na samoodređenje, bez obzira na podrijetlo ili seksualnu orijentaciju;

13. napominje da su mladi u zemljama u razvoju posebno osjetljivi na ekstremističke ideologije te da je kvalitetno obrazovanje jedan od ključnih koraka u borbi protiv radikalizacije; napominje da ekstremistički pokreti često iskorištavaju slabu prisutnost države u ruralnim područjima;
14. podsjeća da vjerski vođe imaju odgovornost i ulogu u sprečavanju mržnje i nasilja usmjerenih prema manjinama na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti; poziva sve crkvene, vjerske i religijske institucije, vjerske organizacije i vjerske vođe da promiču tolerantan i nediskriminirajući diskurs, posebno prema ranjivim skupinama stanovništva;
15. osuđuje sve oblike nasilja i prisile, uključujući javno izražavanje neprijateljskih stavova prema ženama, djevojčicama i pripadnicima zajednice LGBTIQ od strane vjerskih vođa, koji se opravdavaju vjerskim praksama ili uvjerenjima; poziva na stavljanje izvan snage diskriminatornih zakona koji su doneseni pozivanjem na vjerske razloge, a kojima se kriminalizira preljub, kriminaliziraju osobe na temelju njihove stvarne ili percipirane seksualne orijentacije ili rodnog identiteta ili izričaja, kriminalizira pobačaj u svim slučajevima ili kojima se olakšavaju vjerske prakse kojima se krše ljudska prava;
16. osuđuje aktivnosti vjerskih kultova usmjerene na dijasporu iz zemalja u razvoju koje se koriste planovima kako bi financijski profitirale na ranjivostima migrantskih zajednica u Europi i promicale pristrane svjetonazore, često integrirajući homofobiju, transfobiju i mizoginiju;
17. naglašava potrebu da crkve, vjerske i religijske institucije i vjerske zajednice poštuju, podupiru i promiču temeljna ljudska prava svih osoba bez obzira na njihovu vjeroispovijest ili uvjerenje, bez ikakve razlike na osnovi rase, boje kože, spola, jezika, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovine, rođenja ili drugog statusa te neovisno o rodu i seksualnoj orijentaciji; protivi se svim pokušajima ugrožavanja ili uskraćivanja tih prava, posebno u pogledu stanja maloljetnika, žena, starijih osoba, najranjivijih i marginaliziranih skupina te drugih etničkih, društvenih ili vjerskih manjina;
18. prepoznaje da vjerske organizacije samo u supsaharskoj Africi pokrivaju otprilike 40 % zdravstvene skrbi i važan dio obrazovanja, no da je njihova uloga uglavnom nepriznata; ističe da crkvene, vjerske i religijske institucije te vjerske organizacije doprinose ljudskom razvoju;
19. naglašava da bi zdravstvena skrb i obrazovanje koje pružaju vjerske organizacije, nevladine organizacije i lokalni akteri civilnog društva trebali biti dostupni svim osobama kojima je potrebna pomoć, bez obzira na njihovo uvjerenje ili vjersku pozadinu; osuđuje, u kontekstu ciljeva održivog razvoja, ograničenja spolne i reproduktivne zdravstvene skrbi od strane vjerskih institucija te organizacija i udruga civilnog društva, posebno kada je to potrebno zbog zdravstvenog stanja;
20. ističe da određene vjerske organizacije imaju strateški važnu ulogu jer utječu na članove svojih zajednica kako bi došli do stajališta razumijevanja i zagovaranja ključnih pitanja kao što su HIV, spolna i reproduktivna zdravstvena skrb te osnaživanje djevojčica i žena;

21. naglašava da je progon manjina na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti često isprepleten s nekim drugim oblicima diskriminacije, posebno u pogledu etničke pripadnosti, roda, seksualne orijentacije i pripadnosti kasti; poziva EU da zajamči da se svaki oblik diskriminacije na temelju na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti koja se preklapa s drugim pokretačima isključivanja, marginalizacije i siromaštva jasno mapira i na obuhvatan način riješi;
22. napominje da su crkvene i druge vjerske i religijske institucije, kao i vjerske organizacije, često jedini pružatelji zdravstvenih i drugih socijalnih usluga u udaljenim područjima određenih zemalja u razvoju i u okruženjima podložnima sukobima;
23. pozdravlja aktivnosti crkvenih i drugih vjerskih i religijskih institucija, međuvjerskih inicijativa i vjerskih vođa u području upravljanja sukobima i posredovanja te u poticanju pomirenja, dijaloga i mira; napominje važnost uključivanja manjina na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti u okviru vanjskog poticanja EU-a na postizanje mira, demokracije i održivog razvoja; ističe da je međureligijski i međuvjerski dijalog često ključan za poticanje mira i pomirenja i uključivog društva na svim razinama, posebno u područjima sukoba;
24. naglašava važnost inicijativa civilnog društva u borbi protiv progona manjina na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti te u promicanju cjelovitog pristupa koji obuhvaća ljudska prava, rješavanje sukoba, ljudski razvoj te međuvjerske i međureligijske inicijative;
25. duboko žali zbog toga što su nevjerske, sekularne i humanističke organizacije suočene sa sve većim progonom, uključujući dosad nezabilježene valove poticanja na mržnju i ubojstva u brojnim zemljama diljem svijeta; osuđuje činjenicu da su nebrojeni pojedinci i organizacije civilnog društva pod napadom zbog mirnog preispitivanja, kritiziranja ili satiriziranja vjerskih uvjerenja; naglašava da se to kontinuirano kršenje njihove slobode mišljenja i izražavanja odvija bez obzira na zemljopisne i kulturne granice, uključujući unutar država članica EU-a;
26. poziva EU i njegove partnere da razmotre mapiranje uloge religije u određenim sukobima, kao i utvrđivanje postojećih pozitivnih mjera vjerskih vođa i sudjelovanje u njima u aktivnostima izgradnje mira, analizi i sprečavanju sukoba te slušanju i procjeni višestrukih glasova koji predstavljaju i većinske i manjinske vjerske skupine;
27. žali zbog stalnog nazadovanja i regresije spolnog i reproduktivnog zdravlja i spolnih i reproduktivnih prava žena i djevojčica, posebno onih koje su marginalizirane zbog praznovjerna (npr. vraćanje), te zbog nazadovanja prava pripadnika zajednice LGBTIQ u EU-u i izvan njega, posebno pod krinkom vjerskih načela ili vjerske doktrine; konstatira da višedimenzionalni faktori, među kojima su religija i pripadnost manjinskim zajednicama, povećavaju rizik od diskriminacije u okviru tog regresivnog trenda;
28. poziva Komisiju i Vijeće da borbu protiv progona manjina na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti odrede prioritetom u programiranju aktivnosti povezanih s razvojnom pomoći EU-a, u skladu s područjima suradnje za geografske i tematske programe Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, te da promiče i štiti slobodu vjere i uvjerenja i da je učini prioritetom;

29. napominje da progon manjina na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti ugrožava ne samo ljudske živote, ljudska prava i ljudski razvoj nego i kulturnu baštinu; poziva Komisiju da zaštitu kulturne baštine uključi u sve relevantne dimenzije paketa instrumenata EU-a, posebno u razvojnu suradnju, te poziva na odgovarajuću financijsku potporu za zaštitu kulturne baštine u programiranju Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa;
30. uviđa da su zajednice LGBTIQ dio vjerskih tradicija; prepoznaje da pripadnici zajednice LGBTIQ kao svi ljudi imaju pravo na slobodu izražavanja, govora, uvjerenja i vjere; ponavlja važnost uloge koju vjerske vlasti mogu imati kako bi zajamčile da se religija i tradicija ne koriste za diskriminaciju, kriminalizaciju ili isključivanje osoba na temelju njihove seksualne orijentacije i rodnog identiteta;
31. naglašava da bi EU trebao uzeti u obzir konkretne izazove s kojima se vjerske, etničke i jezične manjine često suočavaju kada ostvaruju pristup humanitarnoj pomoći zbog marginalizacije, aktivnog ciljanja na terenu ili lošeg socioekonomskog stanja; poziva Komisiju da ocijeni stvarni pristup manjina humanitarnoj pomoći i da zajamči da se u okviru njezine humanitarne politike ne zanemaruju manjine;
32. ističe da nasilje koje se provodi nad vjerskim manjinama tijekom sukoba te manjine može učiniti podložnima daljnjim napadima u okruženju izbjegličkog života zbog pogrešnog tumačenja humanitarnih načela neutralnosti i univerzalnosti te raširenih pretpostavki o religiji kao nebitnom elementu ili elementu razdora;
33. naglašava da pružanje humanitarne pomoći ne smije imati ni kakve veze s diskriminacijom i oštro osuđuje svaki oblik diskriminacije na temelju vjerske pripadnosti prilikom distribucije humanitarne pomoći;
34. poziva EU i njegove države članice da ojačaju mehanizme pravne i institucijske zaštite kako bi se osigurala ljudska prava pripadnika manjina na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti te svih osoba u ranjivom položaju, uključujući žene i djevojčice, pripadnike različitih etničkih skupina ili kasta, starije osobe i osobe s invaliditetom, migrante, izbjeglice i interno raseljene osobe te pripadnike zajednice LGBTIQ, kako bi bili potpuno zaštićeni na temelju njihovih temeljnih prava i kako ne bi bili izloženi diskriminaciji zbog svoje vjeroispovijesti ili uvjerenja;
35. osuđuje iskorištavanje vjere i tumačenje vjere koje se koristi kao instrument na štetu ljudskih prava u određenim pravnim sustavima i u okviru institucijskog progona i kriminalizacije manjina na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti;
36. mišljenja je da bi humanitarni akteri trebali biti osposobljeni u pogledu osjetljivosti manjina na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti u okruženju raseljeničkog života kako bi pružili uključiviju pomoć i zaštitu nizu izbjegličkih populacija;
37. naglašava potrebu za iskorjenjivanjem diskriminacije nad manjinama na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti u kontekstu zapošljavanja, obrazovanja, pristupa pravosuđu i djelotvornim pravnim lijekovima, stanovanja i zdravstvene skrbi, uključujući spolnu i reproduktivnu zdravstvenu skrb u skladu s ciljevima održivog razvoja; naglašava da je potrebno surađivati s institucijama i organizacijama za ljudska prava kako bi se pratila usklađenost, razmotrile pritužbe i usporedili zakoni i politike kojima se diskriminiraju

ili progone manjine na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti;

38. poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da u vanjsko djelovanje EU-a uključe zaštitu slobode vjeroispovijesti i uvjerenja, kao i pravo na promjenu ili napuštanje vjeroispovijesti i uvjerenja bez prisile, posebno u zemljama u razvoju;
39. poziva Vijeće, Komisiju, ESVD i države članice da surađuju sa zemljama izvan EU-a u cilju donošenja mjera za sprečavanje i borbe protiv zločina iz mržnje, u potpunosti u skladu s međunarodnim standardima u pogledu slobode izražavanja te slobode uvjerenja i vjere;
40. poziva EU da razvije adekvatne mehanizme odgovornosti, reakcije i sankcioniranja s ciljem učinkovite borbe protiv kršenja slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja, uključujući diskriminaciju ili pravna ograničenja na temelju uvjerenja ili vjere u partnerskim zemljama, kao i svaku vrstu prepreka za slobodu mišljenja, uvjerenje ili vjere, slobodu udruživanja i slobodu izražavanja; nadalje poziva Komisiju da se bori protiv ozbiljnih kršenja ljudskih prava kako je predviđeno EU-ovim globalnim režimom sankcija za kršenje ljudskih prava;
41. podsjeća da je političko i pravno razdvajanje vjere i države preduvjet za puno uživanje ljudskih prava, demokracije i vladavine prava; poziva EU da zajamči sukladnost svojih razvojnih programa i proračunske potpore nacionalnim i lokalnim vlastima u zemljama izvan EU-a s načelima sekularizma, što se odnosi i na područje obrazovanja, i da se suzdrži od jačanja vladinog zakonodavstva i politika kojima se neke skupine na temelju uvjerenja ili vjere favoriziraju u odnosu na druge;
42. uviđa da je pandemija bolesti COVID-19 pogoršala progon i nasilje nad manjinama na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti u nekim zemljama u razvoju te ih je učinila posebno podložnima infekcijama i smrtnosti od bolesti COVID-19 zbog nejednakog pristupa odgovarajućoj medicinskoj skrbi;
43. osuđuje primjenu mjera kojima se ograničava sloboda u okviru mjera za sprečavanje pandemije kako bi se diskriminirale manjine na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti; poziva partnerske zemlje u razvoju da razviju uključive sustave socijalne zaštite u okviru kojih se ne provodi diskriminacija nad manjinama na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti ili na bilo kojoj drugoj osnovi u pogledu jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi, hrani, humanitarnoj pomoći ili obrazovanju; poziva EU da se bolje opremi instrumentima koji mu omogućuju učinkovitije usmjeravanje na najranjivije skupine stanovništva, uključujući manjine na temelju uvjerenja ili vjeroispovijesti;
44. prepoznaje posebnu ulogu vjerskih vođa, vjerskih organizacija i vjerskih zajednica u obrazovanju, pripravnosti i odgovoru na COVID-19; napominje da su vjerski vođe integrirani u svoje zajednice preko mreža pružavanja usluga i mreža solidarnosti te da često mogu doprijeti do najranjivijih osoba te im pružiti pomoć i zdravstvene informacije te identificirati one kojima je pomoć najpotrebnija; napominje da su vjerski vođe ključna poveznica u sigurnosnoj mreži za ranjive osobe u svojoj vjerskoj zajednici i široj zajednici;
45. ističe da glavni uzroci diskriminacije nad manjinama u nekim zemljama dolaze od

nedržavnih aktera; poziva Komisiju i države članice da se ne usmjere isključivo na diskriminaciju čiji su temelji u vlasti i da surađuju s partnerskim zemljama na rješavanju uzroka društvene diskriminacije nad manjinama, s posebnim naglaskom na govoru mržnje;

46. poziva Komisiju da pitanje vjerske slobode poveže s trgovinskim sporazumima sklopljenima između EU-a i njegovih vanjskih partnera;
47. osuđuje kršenja ljudskih prava, seksualno zlostavljanje, sektaštvo i financijsko kršenje propisa koje su počinile vjerske misije i vođe u nekoliko zemalja u razvoju.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	27.10.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: 13 -: 4 0: 9
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Michèle Rivasi, Christian Sagartz, Marc Tarabella, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Chrysoula Zacharopoulou, Bernhard Zimniok
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Stéphane Bijoux, Caroline Roose, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

13	+
ID	Gianna Gancia
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Janina Ochojska, Tomas Tobé
Renew	Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud, Jan-Christoph Oetjen, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Mónica Silvana González, Pierfrancesco Majorino, Marc Tarabella, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho

4	-
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Erik Marquardt, Michèle Rivasi, Caroline Roose

9	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
ID	Dominique Bilde, Bernhard Zimniok
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Christian Sagartz

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani